

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

Ankesa nr: 303/2015

SLLAVICA GJORGJEVIQ

RAPORT ME REKOMANDIME

lidhur me mospërmbarimin e aktgjykimit të plotfuqishëm të Gjykatës Komunale – tani
Gjykata Themelore në Prizren
(C.nr.462/10, të datës 21.12.2011)

**Për: Z. Ymer Hoxha, Kryetar
Gjykata Themelore në Prizren**

**Z. Nehat Idrizi - Kryesues
Këshilli Gjyqësor i Kosovës**

**Z. Zef Prendndrecaj, Drejtor
Zyra e Prokurorit Disiplinor**

Prishtinë, 12 gusht 2016

I. PËRMBLEDHJA E FAKTEVE

Faktet që janë konstatuar deri më tani mund të paraqiten si më poshtë:

1. Me aktvendimin mbi bartjen e të drejtave të shfrytëzimit të tokës për ndërtim të Komunës së Prizrenit nr.03/3463-138, të datës 30.03.1993, znj. Sllavica Gjorgjeviq (në tekstin e mëtejme ankuesja) ka fituar të drejtën e shfrytëzimit të ngastrës nr.65c, pjesë e parcelës kadastrale. br.7140/1, me sipërfaqe prej 180 m2. Në bazë të Aktvendimit për lejen e ndërtimit të dhënë nga Komuna nr.04/4-351-233 të datës 08.11.1993, si dhe dokumenteve teknike të investimit për ngastrën në fjalë nr.65C, ankuesja gjatë vitit 1997 e ka filluar ndërtimin e një objekti banimi.
2. Më 28.8.1999, për shkak të të luftës në Kosovë ankuesja u largohua nga Prizreni. Sipas pohimeve të ankueses, fqinji i saj i parë e ka uzurpuar ngastrën në fjalë në mënyrë të paligjshme, në të cilën tashmë e kishte filluar edhe ndërtimin. Personi në fjalë, i cili e ka uzurpuar në mënyrë të paligjshme pronën e ankueses, në ndërtimin tashmë të filluar ka ndërtuar katin përdhësë dhe katin e parë, edhe pse ai e dinte që po ndërtonte në tokën e tjetrit dhe pa lejen e pronarit.
3. Më 30.4.2005, ankuesja iu drejtuar Drejtorisë për Çështje Pronësore dhe Banesore (HPD), e cila mori vendim, në të cilin theksohet që ankueses t'i kthehet posedimi në ngastrën e kontestuar, kurse të paditurit i është dhënë urdhri që ngastrën e njëjtë ta lirojë në afat prej 30 ditësh, nga dita e dorëzimit të këtij urdhri dhe ta kthejë atë në gjendjen e mëparshme. Më 16.12.2005 vendimi i HPD mori formë të prerë.
4. Më 21.7.2005, ankuesja parashtrou padi në Gjykatën Komunale të Prizrenit (tani Gjykata Themelore në Prizren) kundër të paditurit, i cili në mënyrë kundërligjore ka hyrë në pronën e saj të patundshme (në tekstin e mëtejme: i paditurit) për shkak të ndërtimit në ngastrën e huaj.
5. Më 25.2.2008, ankuesja ka parashtruar në Prokurorinë Publike në Prizren një padi penale kundër të paditurit për veprën penale të uzurpimit të paligjshëm të pronës së paluajtshme. Më pas, më 18.4.2012, në bazë të kërkesës së përsëritur të ankueses sërisht është hapur lënda e re (PNR-472/12-IV), sepse ankuesja ishte informuar se lënda e mëparshme ka "humbur". Pas një kohe, në shkrimoren e Prokurorisë Publike ankuesja përsëri ka marrë informatën se një lëndë e tillë nuk ekziston në këtë prokurori. Lidhur me këtë ankuesja i është drejtuar Prokurorisë Publike në Prizren dhe e ka informuar për situatën e lartpërmendur. Kryeprokurori publik në Prizren mbi bazën e dokumentacionit të paraqitur përsëri ka urdhëruar formimin e një lënde të re (tani NR-698/12 të datës 11.09.2012.). Mirëpo, që nga ajo ditë, ankuesja nuk ka marrë asnjë informacion në lidhje me këtë lëndë.

6. Më 2.6.2009, ankuesja i dërgoi Gjykatës Komunale në Prizren propozimin që të nxjerrë masë të përkohshme të ndalimit të ndërtimit në ngastrën e huaj. Gjykata kurrë nuk veproi sipas kësaj kërkesë.
7. Më 22.10.2009, Gjykata Komunale në Prizren nxori aktvendim, me të cilin refuzohet padia e ankueses si e palejueshme. Në realitet, gjykata gjatë seancës, të njëjtën ditë e ka shqyrtuar vendimin e HPD-së, të datës 30.4.2005, nga e cila rrjedh se në rastin konkret, për këtë çështje kontestuese midis palëve është vendosur me vendim të Komisionit për marrëdhënie pronësore dhe banesore (HPCC) dhe gjykata është e obliguar që vendimet e këtij komisioni t'i marrë si obligative dhe të njëjtat nuk mund të shqyrtohen përsëri në këtë kontest gjyqësor. Në bazë të nenit 2.5 të Rregullores së UNMIK-ut, 1999/23 për Themelimin e Administratës dhe Komisionit për shqyrtimin e kërkesave për çështje banesore dhe pronësore, është përjashtuar juridiksioni i kësaj Gjykate për të vendosur në këtë çështje.
8. Në 30.4.2010, ankuesja paraqiti një kërkesë në Drejtorinë për Urbanizëm dhe Planifikim Hapësinor të Komunës së Prizrenit – inspeksionit të ndërtimit për të dalë në vendin e ngjarjes, me qëllim që inspeksioni t'i ndërmarrë të gjitha masat ligjore dhe për të ndaluar punët e mëtejme ndërtimore në pronën e saj.
9. Më 9.8.2010, ankuesja mori përgjigje nga Drejtoria për Urbanizëm dhe Planifikim Hapësinor e Komunës së Prizrenit, sipas të cilës janë marrë të gjitha masat lidhur me këtë rast, duke mos specifikuar ndonjë masë konkrete, të cilën e kanë ndërmarrë.
10. Pas parashtrimit të ankesës së ankueses në organet e shkallës së dytë kundër vendimit të Gjykatës Komunale në Prizren P.nr 422/05, të datës 22.10. 2009, Gjykata e Qarkut në Prizren e shfuqizon vendimin e atakuar dhe lënda i kthehet Gjykatës Komunale në Prizren për shqyrtim.
11. Më 29.9.2010, në përputhje me urdhrin e Gjykatës së Qarkut, ankuesja iu drejtua Gjykatës Komunale në Prizren për shkak të precizimit të kërkesë-padisë.
12. Më 20.12.2010, Gjykata Komunale në Prizren mori aktvendim, me të cilin i obligon ekspertët të bëjnë matjen e parcelës së kontestuar dhe t'ia dërgojnë raportin kësaj gjykate brenda afatit ligjor. Gjithashtu, gjykatësi i lëndës e obligoi ankuesen që brenda një afati të caktuar Gjykatës Komunale në Prizren t'ia dorëzojnë dëshminë e certifikatës së pronësisë apo listën poseduese për ngastrën e kontestuar.
13. Më 31.5.2011, gjykatësi i rastit parashtrori një kërkesë me shkrim që EULEX-i ta marrë në punë këtë rast, në bazë të konstatimit se ka të bëjë palë të nacionaliteteve të ndryshme, po ashtu për shkak të ndërlikueshmërisë dhe vetë natyrës së lëndës në fjalë.

14. Me vendim të datës 7.7.2011, kërkesa e lartpërmendur e gjyqtarit të lëndës është pranuar dhe rasti u është ndarë gjyqtarëve të EULEX-it të Gjykatës së Qarkut në Pejë, meqë gjyqtarët e EULEX-it të Gjykatës së Qarkut në Prizren kryesonin në këtë rast në shkallën e dytë. Kryetari i Asamblesë së gjyqtarëve të EULEX-it caktoi një seancë me kërkesë të gjyqtarit të lëndës të Gjykatës Komunale në Prizren.
15. Më 10.10.2011, në seancën kryesore Gjykata e Qarkut në Pejë mori vendim mbi vlerën lëndës në kontest, e urdhëroi ankuesen ta korrigjojë kërkesën në aspektin e numrit të parcelës kontestuese, dhe e obligoi të paditurin të paraqesë një përgjigje me shkrim lidhur me zgjerimin e kërkesës së ankueses.
16. Ankuesja dhe i padituri në mënyrë të përsëritur gjatë vitit 2011 i kanë dorëzuar Gjykatës Komunale në Prizren plotësim të padisë dhe përgjigje në të.
17. Më 21.12.2011, Gjykata Komunale në Prizren nxori aktgjykim, me të cilin e urdhëron të paditurin ta kthejë tokën në gjendjen e mëparshme dhe për këtë qëllim t'i pezullojë të gjitha punët që janë bërë në mënyrë arbitrare në ngastrën që është në pronësi të ankueses, përkatësisht ta largojë objektin e ndërtuar pa dijeninë dhe pëlqimin e ankueses, në afat prej 30 ditësh, nga hyrja në fuqi e këtij aktgjykimi.
18. Më 30.1.2012, i padituri parashtrori ankesë në shkallën e dytë kundër aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Prizren të datës 21.12.2011 (P.br.462/10). Në lidhje me këtë, më 29.2.2012, brenda afatit ligjor, i autorizuari i ankueses ia dorëzoi gjykatës një përgjigje në pretendimet e ankesës së të paditurit.
19. Më 18.5.2012, Gjykata e Qarkut në Prizren në trupin gjykues të përbërë nga gjyqtarë të EULEX-it, vendosi që ankesa e të paditurit (Ac.no.114/12) të refuzohet si e pabazuar dhe të konfirmohet aktgjykimin i marrë më parë i Gjykatës Komunale në Prizren, duke e arsyetuar vendimin e vet.
20. Gjykata theksoi rëndësinë e interpretimit të nenit 25 të Ligjit mbi Bazat e marrëdhënieve juridiko pronësore Nr.6/80-FOIA (Gazeta Zyrtare e RSFJ-së, Nr.6/80), veçanërisht në kontekstin e legjitimitetit aktiv. Në këtë drejtim, është dëshmuar që ankuesja ka të drejtën e shfrytëzimit të tokës dhe të drejtën për të ndërtuar shtëpi në të njëjtën tokë, ndërsa sipas aktvendimit të Komunës së Prizrenit nr. 04/4, të datës 08.11.1993, theksohet se ankuesja "ka paguar në mënyrë të rregullt tarifën e konfirmuar për shfrytëzimin e tokës për ndërtim." Gjithashtu, është theksuar që këto rregulla duhet të shikohen në perspektivën kohore të vitit 1990, sepse në atë kohë, toka publike është dhënë vetëm për shfrytëzim dhe me të drejtën e ndërtimit, pa fitimin e pronësisë. Prandaj, kjo do të thotë që pozicioni ligjor i ankueses është madje edhe më i fuqishëm se sa pozicioni i pronarit, sepse përveç kësaj ankuesja kishte të drejtë edhe të ndërtojë shtëpi në tokën e kontestuar. Gjykata e Qarkut konkludoi se ankuesja është e mbrojtur në të njëjtën mënyrë si edhe "pronari", kurse person me të drejtën e

shfrytëzimit të tokës dhe të drejtën për ndërtimin e shtëpisë duhet të jetë i mbrojtur nga sekuestrimi i paligjshëm.

21. Më 6.6.2012 i padituri paraqiti një propozim për rishikim në Gjykatën Supreme të Kosovës, për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës civile dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
22. Më 3.7.2012 ankuesja ia paraqiti Gjykatës Komunale në Prizren një propozim për përmbarimin e aktgjykimit, për shkak se i padituri deri në atë kohë nuk i kishte përmbaruar detyrimet e tij të përcaktuara sipas aktgjykimit të plotfuqishëm të lartpërmendura, brenda afatit i cili i është caktuar.
23. Më 8.10.2012 ankuesja ia dërgoi një kërkesë EULEX-it që i njëjti të marrë në dorë vendosjen në proces me rastin e mjetit të jashtëzakonshëm juridik para Gjykatës Supreme të Kosovës.
24. Më 12.10.2012, ankuesja i dërgoi një letër urgjente kryetarit të trupit gjykues të EULEX-it për përmbarimin e aktgjykimit të plotfuqishëm në lëndën e saj, që u konfirmua në procedurën e shkallës së dytë të gjykatave.
25. Më 15.10.2012, kryetari i Trupit gjykues të EULEX-it mori aktvendim, me të cilin refuzohet kërkesa që gjyqtarëve të EULEX-it t'u ndahet lënda në fjalë e kontestit civil të ankueses, por e njëjta do të merret në konsiderim për t'u monitoruar nga ana e Ekipit mobil të gjyqtarëve të EULEX-it. Gjithashtu, në aktvendim theksohet se kryetari i Gjykatës Supreme të Kosovës do të njoftohet për aktvendimin në fjalë.
26. Më 28.11.2012, ankuesja dërgoi Gjykatës Supreme të Kosovës përgjigje në revizionin e të paditurit.
27. Më 17.12.2012, ankuesja përgjigjen në fjalë në revizionin e të paditurit përsëri ia dërgoi Gjykatës Supreme për shkak se parashtesa, të cilën e kishte paraqitur më parë, sipas pohimeve të ankueses nuk gjendej në Gjykatën Supreme.
28. Më 20.2.2013, ankuesja përsëri i dërgoi Gjykatës Supreme të Kosovës një letër urgjence në lidhje me propozimin për revizionin e të paditurit.
29. Më 19.3.2013, ankuesja i dërgoi një shkresë EULEX-it me kërkesën që ta rishqyrtojë vendimin e datës 5.3.2013, të nxjerrë nga kryetari i Kolegjit të gjyqtarëve të EULEX-it dhe kërkesë për ndarjen e lëndës gjyqësore civile dhe përmbarimore të Gjykatës Komunale në Prizren (P.br.462/10;Ac.nr.114/12) gjyqtarëve të EULEX-it.
30. Më 27.3.2013, nënkryetari i Asamblesë së gjyqtarëve të EULEX-it e njoftoi ankuesen që kërkesa e saj i është përcjellë EULEX-it, Sektorit për fuqizim, për shqyrtim.
31. Më 2.4.2013 i padituri-debitori i dërgoi Gjykatës Themelore në Prizren një kundërshtim që të refuzohet propozimi i kreditorit në lëndën I.br.1241/12 i datës

- 3.7.2012 për ekzekutim në bazë të aktgjykimit P.br.462/10, të datës 21.12.2011 si i palejueshëm, për shkak se lënda gjendet në Gjykatën Supreme të Kosovës.
32. Më 12.4.2013, Gjykata Themelore në Prizren nxori aktvendim që kërkesa për rishqyrtim e parashtruar në Gjykatën Supreme kundër aktgjykimit të plotfuqishëm dhe përmbarues nuk mund ta ndalojë përmbarimin. Mirëpo, me këtë aktvendim njëkohësisht kërkesa e propozuesit, përkatësisht e ankueses shtyhet derisa gjykata e shkallës së parë të vendosë për kundërshtimin e parashtruar.
33. Më 28.5.2013 është mbajtur seanca gjyqësore në Gjykatën Themelore në Prizren, në të cilën kanë marrë pjesë edhe përfaqësuesit e EULEX-it, të cilët bëjnë monitorimin e gjykimit. Përfaqësuesi ligjor i ankueses në atë rast paraqiti propozimin e kreditorit për lëshimin e urdhrit nga gjykata, me qëllim që debitori të depozitojë shumën monetare të nevojshme për zbatimin e veprimeve ekzekutive, d.m.th. rrënimin e ndërtesave të ndërtuara në mënyrë të paligjshme në pronën e saj. Duke pasur parasysh se në shqyrtim nuk mori pjesë debitori, për shkak të shëndetit të dobët. Seanca tjetër gjyqësore u caktua të mbahet më 1.7.2013.
34. Më 17.6.2013 i padituri-debitori iu drejtua Gjykatës Themelore në Prizren me një parashtrësë dhe kërkoi që të pezullohet procedura e përmbarimit për shkak të rishikimit të parashtruar në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër aktgjykimit të formës së prerë P.br 462/10, të datës 21.12.2011, si dhe për shkak të shëndetit të dobët të debitorit të përmbarimit.
35. Më 1.7.2013, gjyqtari i lëndës në procedurën përmbarimore I.br.1241-12 në Gjykatën Themelore në Prizren, e autorizoi kreditorin përmbarues që me shpenzimet e debitorit përmbarues t'ia besojë kryerjen e veprimeve të rrënitit dhe heqjes së objektit të ndërtuar në mënyrë të paligjshme, pra, kthimin e tokës në gjendjen e saj fillestare. Gjykata e urdhëroi ankuesen që të dërgojë profaturën e lëshuar nga kompania që do të bëjë rrënimin së bashku me parallogarinë e shpenzimeve për punën e kryer.
36. Më 10.10.2013, ankuesja ia dërgoi Gjykatës Themelore në Prizren një shkresë me parallogarinë e shpenzimeve të kompanisë, e cila do të kryente rrënim objekteve të ndërtuar anë mënyrë të paligjshme në pronën e saj.
37. Më 25.2.2014, ankuesja përsëri iu drejtua Gjykatës Supreme të Kosovës me qëllim që të marrë informacionin, nëse Gjykata Supreme e ka zgjidhur kërkesën për rishikim, të paraqitur nga i padituri në këtë lëndë dhe me atë rast ajo u informua se lënda është zgjidhur më 09.07.2013 dhe i është përcjellë Gjykatës Themelore në Prizren që nga data 09.09.2013. Në realitet, Gjykata Supreme e Kosovës ka nxjerrë aktgjykimin (Rev.nr.247/2012), me të cilin refuzohet si i pabazë rishikimi i të paditurit, i paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren Gž.br114/2012, të datës 18.05.2012.

38. Më 14.03.2014 në seancën e mbajtur në Gjykatën Komunale në Prizren, gjykatësi përmbaues i lëndës i njoftoi të pranishmit se me aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës Rev.nr.247/2012, e datës 09.07.2013 është refuzuar rishikimi i të paditurit.
39. Gjithashtu, në të njëjtën seancë, Gjykata nxori aktvendimin, me të cilin i urdhërohet përfaqësuesit të të paditurit-debitorit që në afat prej 7 ditësh të depozitojë fonde që prona e ankueses të kthehet në gjendjen fillestare, si dhe nga patundshmëria e ankueses të largohen të gjitha gjërat e lëvizshme. Gjithashtu, i padituri është informuar se në qoftë se nuk i depoziton mjetet e udhëruara, që mjetet e njëjta do të mbulohen nga pasuria e luajtshme dhe e paluajtshme e të paditurit.
40. Duke pasur parasysh se gjykata kompetente nuk ka ndërmarrë asnjë masë kundër të paditurit-debitorit, i cili ka qenë i obliguar të depozitojë shumë të caktuar mjetesh Gjykatës për rrënimin e objektit, sipas pohimeve të ankueses, kurse sipas transkriptit të bashkangjitur të seancës të datës 15.04.2014, përfaqësuesi ligjor i ankueses e ka sugjeruar Gjykatën për depozitim dhe papaguar nga ana e debitorit, gjë të cilën gjykatësi i lëndës e arsyetoi duke thënë që softueri i gjykatës është i bllokuar dhe për këtë arsye ka qenë e pamundur të bëhet pagesa e shumës në fjalë nga mjetet në dispozicion nga llogaritë bankare të të paditurit.
41. Më 11.6.2014, ankuesja i dërgoi Gjykatës Themelore në Prizren kërkesë për lirimin nga detyrimet për të paguar shpenzimet ligjore, duke përfshirë edhe taksat gjyqësore. Ankuesja e bazoi propozimin në faktin se pagesa e shpenzimeve gjyqësore do të rrezikonte seriozisht ekzistencën e saj, meqë ajo është pensioniste dhe nuk posedon asnjë patundshmëri jashtë Prizrenit.
42. Më 9.7.2014, ankuesja dërgoi një letër urgjente gjykatësit të procedimit përmbaues të Gjykatës Themelore në Prizren që urgjentisht të caktojë një seancë gjyqësore përmbauese për përmbauesin e aktgjykimit të formës së prerë pa vonesë.
43. Më 9.9.2014, në seancën gjyqësore në Gjykatën Themelore në Prizren, përfaqësuesi ligjor i ankueses kërkoi që Gjykata ta miratojë propozimin ankueses për depozitim dhe fondeve të nevojshme nga ana e të paditurit-debitorit, për përmbauesin e aktgjykimit dhe të veprohet në përputhje me aktvendimin përmbaues dhe përmes formës së detyrueshme të sigurohen fondet e nevojshme.
44. Gjyqtari përmbaues i lëndës me këtë rast konstatoi që nuk ka mund të gjejë bazë ligjore që të urdhërojë që nga llogaria bankare e debitorit-të paditurit të përmbauesit të bëhet transferi mjeteve adekuate në emër të depozitit. Gjithashtu, i padituri-debitori ka deklaruar që nuk i ka mjetet përkatëse, duke theksuar se dispozitat e nenit 13 të Ligjit mbi Procedurën Përmbauese parashikojnë që shpenzimet e procedurës përmbauese paraprakisht i bart kreditori i përmbauesit, prandaj në këtë kuptim propozoi që Gjykata në pajtim me

- dispozitën 2 të neni të ligjit të lartpërmendur, të caktojë një afat, brenda të cilit kreditori do të depozitohet mjete për rrënimin e objekteve kontestuese në pronën e ankueses.
45. Më 9.9.2014, gjykata nxori aktvendimin I.br1241-12, me të cilin i urdhërohet palës kreditore që në afat prej 15 ditësh të deponojë shumën e kërkuar të mjeteve monetare për kryerjen e veprimeve përmbarimore, sepse në të kundërtën nuk mund të realizohet përmbarimi i kërkuar. Përveç kësaj, gjyqtari i procedurës përmbarimore konstatoi që "në procedurën përmbarimore gjyqtari përmbarues, me gjithë vendimin për miratimin e propozimit të kreditorit, në çdo kohë, të njëjtin mund ta shfuqizojë ose të mos veprojë sipas të njëjtit për shkak të pamundësisë së ndërmarrjes së një veprimi të tillë". Me të njëjtin aktvendim I.br1241-12 është miratuar kërkesa e ankueses për lirimin nga taksat gjyqësore.
 46. Aktvendimi I.br.1241-12 i datës 09.09.2014, i është dërguar më 9.2.2015, si dhe përkthimi i të njëjtit në gjuhën serbe, duke konstatuar mbingarkesën e njësisë për përkthime të gjykatës.
 47. Më 30.9.2014, ankuesja ka deponuar ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës kundër aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prizren I.br.1241/12, të datës 28.8.2014.
 48. Më 21.1.2015, ankuesja i ka dërguar një parashtrësë gjyqtarit të procedurës përmbaruese, me të cilën e informon gjykatën se ka marrë informatën për vdekjen e të paditurit-debitorit dhe se Gjykata duhet të ndërmarrë veprime të mëtejshme ligjore në mënyrë që të vazhdohet procedura e filluar e përmbarimit.
 49. Më 11.2.2015, ankuesja iu drejtua Gjykatës së Apelit të Kosovës me një ankesë, me të cilën plotësisht kontestohet aktvendimi i Gjykatës Themelore në Prizren I.br.1241/12, i datës 09.09.2014, për shkak të shkeljes së dispozitave që kanë të bëjnë me procedurën, konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
 50. Më 25.2.2015, Gjykata Themelore në Prizren i dërgoi ankueses vërejtjen për pagesën e taksave gjyqësore në lidhje me ankesën e parashtruar kundër aktvendimit të gjykatës së njëjtë në procedurën e përmbarimit I.br.1241/12 të datës 9.9.2014.
 51. Më 27.2.2015, ankuesja iu drejtua Gjykatës Themelore në Prizren me parashtrësën sipas vërejtjes në fjalë për pagesën e taksave gjyqësore. Në realitet, ankuesja me parashtrësën në fjalë propozon që gjykata e përmbarimit ta tërheqë/anulojë vërejtjen për pagesën e taksave gjyqësore, sepse e njëjta gjykatë me aktvendimin I.br.1241/12, të datës 28.8.2014 e ka liruar ankuesen nga pagesa e taksave gjyqësore në këtë lëndë përmbarimore.
 52. Më 30.4.2015, ankuesja i është drejtuar institucioneve relevante në Kosovë si: Shefit të Misionit të Zyrës së UE në Kosovë, kryesuesit të Kolegjit gjyqësor të

EULEX-it, kryesuesit të Këshillit Gjyqësor të Kosovës, Zyrës së Prokurorit disiplinor, duke i informuar për vendimet e gjyqtarit të procedurës përmbarimore.

53. Më 21.5.2015 i autorizuari i debitorit të përmbarimit i dërgoi një parashtrësë Gjykatës Themelore në Prizren. Në fakt, meqë kreditori i përmbarimit nuk veproi në afatin e paraparë sipas aktvendimit I.br.1241/12 të datës 9.9.2014, përkatësisht ankuesja nuk e deponoi shumën e cekur monetare, debitori propozoi që gjykata të nxjerrë aktvendim, me të cilin do ta pezullojë përmbarimin, do t'i shfuqizojë të gjitha veprimet e zbatuara dhe do ta obligojë kreditorin e përmbarimit t'i paguajë shpenzimet e procedurës për çdo seancë të mbajtur.
54. Më 12.6.2015, ankuesja u përgjigj në kërkesën e të autorizuarit të debitorit të përmbarimit në lidhje me çështjen e pezullimit të procedurës për shkak të mospagesës së shumës për procedurën e përmbarimit, me arsyetimin se lënda pret të vendosjen sipas ankesës së palës kreditore në Gjykatën e Apelit në Prishtinë dhe kjo gjykatë ende nuk ka marrë vendim.
55. Më 17.6.2015, Gjykata Themelore në Prizren e shtyu seancën e caktuar gjyqësore për konfirmimin e kamatëvonesës, të cilën ankuesja duhet ta paguajë në bazë të aktvendimit për shpenzimet gjyqësore të Gjykatës Themelore I.br.1241/12, meqë i padituri-debitori ka ndërruar jetë. Gjykata së pari duhet t'i drejtohet Zyrës së Gjendjes Civile të Komunës së Prizrenit, që të marrë të dhëna nga libri amzë i të vdekurve për debitorin në fjalë dhe të caktojë një përfaqësues të përkohshëm të debitorit-të paditurit.
56. Më 30.9.2015, Gjykata e Apelit të Kosovës nxori aktvendimin GZ.br.1252/2015, me të cilin e miraton si të bazuar ankesën e ankueses, kurse aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prizren I.br.1241/12 të datës 09.09.2014 e shfuqizon, prandaj lënda kthehet në rishqyrtim dhe rivendosje.

II VEPRIMET E INSTITUCIONIT TË AVOKATIT TË POPULLIT

57. Më 26.05.2015, ankuesja e paraqiti një ankesë në Institucionin e Avokatit të Popullit (IAP) kundër Gjykatës Themelore në Prizren, që ka të bëjë me mospërmbarimin e aktgjykimit të plotfuqishëm përmbarues të Gjykatës Themelore në Prizren, si dhe me pretendimet e ankueses për trajtim të pabarabartë dhe shkelje të parimit të barazisë para ligjit dhe mosrespektim të Ligjit për procedurën përmbarimore në lidhje me veprimet e ndërmarra në procesin e përmbarimit të vendimit.
58. Më 9.6.2015, IAP nisi hetimet dhe e regjistroi ankesën e ankueses me A.nr. 303/2015 dhe ankueses i dërgoi njoftimin për pranueshmëri.

59. Më 14.7.2015, IAP i dërgohet i gjithë dokumentacioni relevant, i cili është i dërguar nga ankuesja në lidhje me rastin e saj të mospërbarimit të aktgjykimit të plotfuqishëm gjyqësor.
60. Më 31.8.2015, ankuesja i dërgon IAP parashtrësit, me të cilat i është drejtuar Shefit të Misionit të Zyrës së UE në Kosovë, kryesuesit të Kolegjit gjyqësor të EULEX-it, kryesuesit të Këshillit Gjyqësor të Kosovës, Zyrës së Prokurorit disiplinor, duke i informuar për vendimet e gjyqtarit të procedurës përbarimore të Gjykatës Themelore në Prizren.
61. Më 08.09.2015, IAP mori informata se pasardhësi ligjor i të paditurit të ndjerë, në lëndën I.nr.1241/12, u vra në një incident të armatosur në lagjen Bazhdarane në Prizren, kur persona të panjohur kishin shtënë nga një veturë në lëvizje në një grup njerëzish. Lidhur me këtë, ankuesja e informoi këshilltaren ligjore të IAP-së që seanca e caktuar gjyqësore, që ishte planifikuar të mbahej më 16.09.2015, me qëllim të përcaktimit të kamatëvonesës për shkak të mospagesës së taksave gjyqësore nga ana e ankueses në Gjykatën Themelore në Prizren, është shtyrë.
62. Më 10.9.2015 në procedurën e hetimit, këshilltarja ligjore e IAP-së në takim me administratorin e Gjykatës Themelore në Prizren, kërkoi shpjegime lidhur me mosrespektimin e Ligjit për procedurën përbarimore në procesin e përbarimit të vendimit dhe kërkoi shikim në të dhënat statistikore për marrjet e vendimeve, në të cilat palëve u është lëshuar aktvendimi për lirim nga pagesa e taksave gjyqësore për shkak të kushteve të dobëta ekonomike, ndërsa të njëjtës i urdhërohet pagesa e shpenzimeve të procedurës së përbarimit. Pala përgjegjëse ka deklaruar që Gjykata nuk ka informacione dhe nuk mban evidencë në lidhje me vendimet e marra, lidhur me rastet identike, kur palëve u është lëshuar një vendim për pagesën e shpenzimeve gjyqësore. Përveç kësaj, pala përgjegjëse me këtë rast nuk i ka arsyetuar faktet, mbi të cilat i bazon pretendimet e veta, përkundër faktit që Këshilli Gjyqësor i Kosovës në raportin e vet vjetor statistikor mbi punën e gjykatave publikon të dhëna të kësaj natyre dhe të cilat gjykatat në Kosovë janë të obliguara t'ia dorëzojnë të njëjtit. Gjithashtu, me këtë rast nuk janë arsyetuar shkaqet objektive dhe të vlefshme, në bazë të të cilave Gjykata Themelore në Prizren si organ i pavarur dhe i paanshëm nuk është në gjendje të zbatojë dhe përbarojë një vendim të plotfuqishëm në një periudhë kohore prej 4 vitesh.
63. Më 30.9.2015, ankuesja e informoi këshilltaren ligjore që Gjykata e Apelit të Kosovës, duke vendosur sipas ankesës së kreditorit të përbarimit kundër aktvendimit I.br.1241/12, ka marrë vendim. Në realitet, me aktvendimin GZ.br.1252/2015 Gjykata e Apelit e miraton si të bazuar ankesën e ankueses, kurse Aktvendimi i Gjykatës Themelore në Prizren I.br.1241/12 i datës 9.9.2014 shfuqizohet dhe lënda kthehet në rishqyrtim dhe rivendosje.

III. INSTRUMENTET RELEVANTE

64. Neni 21, paragrafi 2. dhe 3 i Kushtetutës së Kosovës (në tekstin e mëtejme “Kushteta”) definojnë si në vazhdim:

“[...] Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, të parashikuara në këtë Kushtetutë.”

“Çdokush e ka për detyrë t’i respektojë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të të tjerëve.”

[...]

65. Neni 31 i Kushtetutës definojnë:

“Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.”

66. Neni 24 i Kushtetutës në lidhje me barazinë para ligjit në pjesën përkatëse citon:

“1. Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.”

“2. Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.”

67. Neni 46, i cili ka të bëjë me pronën, i Kushtetutës definojnë:

1. E drejta e pronës është e garantuar.

2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.

3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. (...).”

68. Neni 6 paragrafi 1 Ligjit për procedurën përmbartimore nr. br.04/L-139 (në tekstin e mëtejme “Ligjit për procedurën përmbartimore”) parasheh detyrën e gjykatës të veprojnë me ngutshmëri në rast të përmbartimit.

69. Neni 17 i Ligjit për procedurën përmbartimore parasheh që Ligji për procedurën kontestimore nr.03/L-006 të zbatohet përshtatshmërisht në procedurën përmbartimore, po që se me ndonjë ligj tjetër nuk është paraparë ndryshe.

70. Neni 10, pika 3 i Ligjit për Procedurën përmbartimore parasheh, midis të tjerash “Që gjykata urdhëron përmbartimin në mënyrën, të cilën e propozon kreditori i përmbartimit. Në qoftë se aktvendimi për përmbartim nuk mund të përmbartohet

ashtu, kreditori i përmbarrimit mund të propozojë një mënyrë tjetër për përmbarrim dhe me propozimin e tij gjykata nxjerr aktvendim.”

71. Në nenet 152-166 të Ligjit për Procedurën përmbarrimore përcaktohen detajet e përmbarrimit përmes transferimit të fondeve në llogari bankare.
72. Neni 155 i Ligjit për procedurën përmbarrimore, në veçanti parasheh që organi përmbarrues t’ia dorëzojë drejtpërdrejt bankës vendimin për përmbarrim ose urdhrin për përmbarrim. Personi zyrtar i bankës e regjistron datën dhe kohën kur i është dorëzuar bankës aktvendimi apo urdhri për përmbarrim. Një kopje e këtij aktvendimi apo urdhri për përmbarrim i dërgohet edhe Bankës Qendrore të Kosovës. Gjykata ia përcjell aktvendimin për përmbarrim bankës, e cila menjëherë ia bllokoi të gjitha llogaritë e debitorit të përmbarrimit dhe i dorëzoi të dhënat mbi burimet që janë në dispozicion në këto llogari. Pas marrjes së këtyre të dhënave banka urdhëroi pagesën në radhë të parë nga llogaria bankare që është specifikuar në aktvendimin për përmbarrim. Në qoftë se ka disa llogari në bankë, të cilat janë precizuar në aktvendimin për përmbarrim, pagesa do të bëhet sipas radhës në të cilën janë listuar ato llogari. Në qoftë se nuk ka mjaft mjete në llogarinë e përmendur në aktvendimin për përmbarrim, banka urdhëroi pagesën nga llogaritë e tjera, në të cilat debitori i përmbarrimit ka mjete.
73. Në nenet 190-271 të Ligjit mbi procedurën përmbarrimore janë paraqitur detajet që kanë të bëjnë me përmbarrimin në raport me pasurinë e paluajtshme të debitorit të përmbarrimit.

Ligji për Procedurën Kontestimore Nr. 03/L-006 dhe Ligji për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit për Procedurën Kontestimore 04/L-118 (në tekstin e mëtutjeshëm "Ligji i procedurës kontestimore"):

Neni 1 i Ligjit për procedurën kontestimore në pjesën relevante thotë:

“Me Ligjin për procedurën kontestimore caktohen rregullat procedurale në bazë të të cilave gjykata i shqyrton dhe i zgjidhë kontestet nga marrëdhëniet juridiko-civile të personave fizikë dhe juridikë, po që se me ligj të posaçëm nuk është përcaktuar ndryshe.”

Neni 10, pika 1 e Ligjit për procedurën kontestimore citon:

“Gjykata ka për detyrë të përpiket që procedura të zhvillohet pa zvarritje dhe me sa më pak shpenzime, si dhe të bëjë të pamundur çdo shpërdorim të së drejtave procedurale që u takojnë palëve sipas këtij ligji.”

74. Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (në tekstin e mëtutjeshëm "Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut" ose "Konventa"), është një pjesë përbërëse e Kushtetutës së Republikës së Kosovës, sepse neni 22.2 i Kushtetutës garanton të drejtën për zbatim të drejtpërdrejtë të

Konventës dhe protokolleve të saj, e cila me Kushtetutën e Republikës së Kosovës u garantohet të gjithë qytetarëve të saj.

75. Paragrafi 1 i nenit 6 të Konventës (4 nëntor 1950) në pjesën përkatëse thotë:

“Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë [...], e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet [...].”

76. Neni 13 i Konventës thotë:

“Çdo person, të cilit i kanë shkelur të drejtat dhe liritë e njohura në këtë Konventë, ka të drejtë të paraqesë një ankim efektiv përpara një instancë kombëtare, edhe kur kjo shkelje ka qenë kryer nga persona që veprojnë brenda ushtrimit të funksioneve të tyre zyrtare..”

77. Me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës definohet:

“Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë së tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare.”

IV ANALIZA

78. Pas shqyrtimit të këtij rasti, rezulton se Gjykata Themelore n Prizren nuk ka vepruar në përputhje me procedurën ligjore të përcaktuar në procedurën e përmbartimit të aktgjykimit të formës së prerë të Gjykatës komunale në Prizren, të cilin edhe Gjykata e Qarkut edhe Gjykata Supreme e Kosovës e kanë konfirmuar me vendimet e veta.

79. Meqenëse kjo nuk është bërë, Avokati i Popullit thekson se mbrojtja kushtetuese dhe ligjore e pronës personale dhe të pronës në përgjithësi, si dhe mbrojtja e kësaj të drejte në përputhje me instrumentet ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, zbatimi i të cilave është i garantuar drejtpërdrejt me Kushtetutë, si akti më i lartë juridik i një shteti duhet të respektohet. Mirëpo, ekzistenca e kësaj të drejte, në qoftë se ajo nuk është e mbrojtur në praktikë nuk ka kurrfarë kuptimi, nëse qytetarët nuk janë në gjendje t'i mbrojnë të drejtat e tyre legjitime me anë të mjeteve dhe mekanizmave efektiv juridik.

80. Duke analizuar të gjitha faktet e cituara në ankesë, Avokati i Popullit konstatoi arsyeshmërinë e ankesës, kur merret parasysh që edhe pas kalimit të më shumë se 4 viteve nuk është realizuar përmbartimi i vendimit përfundimtar dhe të formës së prerë të gjykatës. Të gjitha faktet ligjore dhe faktike të prezantuara gjatë gjykimit të shkallës së parë dhe të dytë gjykata i ka shqyrtuar në mënyrë korrekte dhe të plotë dhe i ka vlerësuar në aktgjykimet e veta, në të cilat, ndër të tjera, nuk kishte asnjë bazë ligjore apo ndonjë bazë tjetër që të respektohet kërkesa për rishikim e

të paditurit në Gjykatën Supreme të Kosovës. Korniza ligjore (duke përfshirë Konventën dhe Protokollet e saj), në mënyrë të qartë garanton mbrojtjen e të drejtave të pronësisë dhe konfirmon që ndërtuesi i pandërgjegjshëm nuk mund të fitojë dobi nga ndërtimi i pandërgjegjshëm. Gjykata e konstatoi këtë me analizën e ligjeve në fuqi dhe zbatoi rregulla që kanë të bëjnë me të drejtën e ankueses në aspektin e pasurive të patundshme dhe ndërtimit të pandërgjegjshëm të të paditurit. Në këtë rast është zbatuar parimi ligjor "superficies solo cedit", i cili në mënyrë absolute i jep përparësi të drejtës së ankueses – pronarit të ndërgjegjshëm të pasurisë së patundshme, por jo të paditurit – ndërtuesit të pandërgjegjshëm. Paligjshmëria e veprimeve të të paditurit, përkundër të gjitha paralajmërimeve është sanksionuar qartë me vendimet e gjykatës.

81. Avokati i Popullit e thekson rëndësinë e faktit se procedura e përmbarimit për nga natyra e vet juridike është emergjente dhe urdhëron largimin e pasojave të dëmshme në afatet sa më të shkurtra të mundshme. Refuzimi i debitorit të përmbarimit që vullnetarisht ta lirojë pronën, të cilën e shfrytëzon në mënyrë të paligjshme nuk e zvogëlon obligimin e Gjykatës themelore në Prizren të veprave në përputhje me autoritetin e vet ligjor, duke përdorur mekanizmat ekzistues, në mënyrë të veçantë të veprave në përputhje me nenin 155 të Ligjit për procedurën e përmbarimit.
82. Përmbarimi i vendimit të marrë nga gjykata kompetente duhet të shihet si një pjesë përbërëse e së drejtës për një gjykim të drejtë, siç e konfirmon këtë praktika gjyqësore e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e më tutjeshëm "Gjykata Evropiane"), në mënyrë të veçantë i referohemi rastit Hornsby kundër Greqisë (shih: aktgjykimi i datës 19.03.1997, Raportet 1997-11 dhe I510, paragrafi 40), ku thuhet se përmbarimi i vendimit gjyqësor si një mjet juridik efektiv nuk duhet të mbetet vetëm në letër, por duhet të realizohet edhe në praktikë. Në këtë rast, parashtruesi i ankesës nuk duhet të privohet nga të mirat e vendimit të plotfuqishëm, i cili është nxjerrë në favor të tij.
83. Në funksion të analizës ligjore të ankesës së paraqitur në IAP dhe procedurave të palëve përgjegjëse, pas skadimit të një periudhe prej 4 vjetësh për përmbarimin e vendimit të Gjykatës Komunale në Prizren, Avokati i Popullit vëren paqartësi dhe arsytetime kontradiktore të gjykatës, gjatë procedurës së përmbarimit në rastin I.br.1241/12. Në fakt, gjyqtari i procedurës së përmbarimit më 14.03.2014. e miraton propozimin e kreditorit për lëshimin e urdhrit, me të cilin debitori është i obliguar të depozitojë shumën e kërkuar që nevojitet për zbatimin e veprimeve përmbaruese, të rrënimit, të cilat i janë besuar kompanisë së caktuar nga Prizreni, në përputhje me nenin 292 të Ligjit për procedurën përmbarimore, i cili parasheh: *“Kërkuesi i përmbarimit mund të propozojë që organi përmbarues me aktvendim apo urdhër për përmbarim ta urdhërojë debitorin që më parë ta depozitojë në Gjykatë shumën e caktuar të nevojshme për pagimin e shpenzimeve që do të shkaktohen me kryerjen e veprimit nga personi tjetër”*).

84. Meqë debitori i përbarimit nuk ka depozituar mjete, për të cilat ka qenë i obliguar me urdhër të gjykatës në një periudhë të caktuar kohore, është i paqartë arsyetimi i gjykatës se mosveprimi i debitorit sipas urdhrin të gjykatës për depozitim, nuk tërheq masa të tjera, të cilat gjykata ka në dispozicion si mjet për ta detyruar debitorin e përbarimit të veprjës sipas urdhrin të gjykatës (në pronën e debitorit), ose caktimin e gjobës për mospërmbushje të detyrimit të depozitimit, që i është përcaktuar në kuptim të nenit 15 dhe nenit 16 të Ligjit për procedurën e përbarimit.
85. Përveç kësaj, Avokati i Popullit konstaton se Gjykata nuk e ka zbatuar nenin 276 të Ligjit për procedurën përbarimore, i cili e rregullon çështjen e mjeteve financiare në veprimet e përbarimit, në bazë të urdhrin të dhënë përbarimor të datës 14 mars 2014.
86. Në nenet 152-166 të Ligjit mbi Procedurën Përbarimore përcaktohen detajet e përbarimit përmes transferit të mjeteve në llogari bankare. Neni 155 i këtij ligji, në mënyrë të veçantë, parashikon që gjykata ia përcjell aktvendimin për përbarim Bankës Qendrore, e cila menjëherë e urdhëron bankën amë t'i ngrijë të gjitha llogaritë e debitorit të përbarimit dhe të dërgojë të dhëna në lidhje me mjetet që janë në dispozicion në këto llogari. Pas marrjes së këtyre të dhënave, lëshohet urdhri që të bëhet pagesa nga llogaria bankare që është specifikuar në aktvendimin për përbarim. Në qoftë se ka disa llogari në bankë, të cilat janë precizuar në aktvendimin për përbarim, pagesa do të bëhet sipas radhës në të cilën janë listuar ato llogari. Në qoftë se nuk ka mjaft mjete në llogarinë e përmendur në aktvendimin për përbarim, banka do të urdhërojë pagesën nga llogaritë e tjera, në të cilat debitori i përbarimit ka mjete.
87. Më tej, në nenet 143-187 të Ligjit për procedurën e përbarimit janë paraqitur detajet që kanë të bëjnë me përbarimin në pronën e paluajtshme të debitorit të përbarimit.
88. Gjyqtari i përbarimit i lëndës duke konstatuar se sistemi kompjuterik nuk funksionon, se softueri është i bllokuar dhe se nuk mund të shihet a ka i padituri mjete për t'i mbuluar shpenzimet e përbarimit të aktgjykimit, nxjerr një urdhër të ri, me të cilin, në kundërshtim me urdhrin e vet paraprak, tani e obligon ankuesen të depozitojë mjete në shumën prej 19,495.41 eurosh, të nevojshme për shpenzimet e kryerjes së përbarimit. Gjykata arsyetoi se e obligon kreditorin e përbarimit për arsye se "... në rastin konkret bëhet fjalë për një veprim përbarues, të cilin mund ta kryejë debitori i përbarimit, por edhe cilido tjetër, siç është paraparë në nenin 292 dhe 293 të Ligjit mbi procedurat e përbarimit." Më tej, meqë debitori nuk e ka përmbushur urdhrin e gjykatës për të depozituar një sasi të caktuar të mjeteve, me qëllim të përbarimit përfundimtar të aktgjykimit të formës së prerë, Gjykata i referohet nenit. 13. paragrafit 1 dhe 2 të Ligjit për Procedurën Përbarimore, i cili parashikon: Shpenzimet e procedurës lidhur me caktimin dhe kryerjen e përbarimit paraprakisht i paguan kreditori. Ajo që u prezantua këtu paraqet ekzistencën e kontradiktave të dukshme midis

asaj që thuhet në arsyetimet e vendimit, si dhe ekzistimi i kontradiktave midis arsyeve të përmendura të faktet vendimtare.

89. Gjithashtu duhet theksuar që me të njëjtin aktvendim I.nr.1241/12 të datës 28.8.2014, gjykata e miratoi kërkesën e ankueses për lirim nga pagesa e taksave gjyqësore, sepse ankuesja është pensioniste nuk është në gjendje ta paguajë shumën e taksave gjyqësore.
90. Neni 468 i Ligjit për procedurën kontestimore parashikon: *“Gjykata e liron nga pagimi i shpenzimeve gjyqësore palën e cila, sipas gjendjes së vet të përgjithshme pasurore është në pamundësi t’i përballojë ato shpenzime pa dëmtuar ushqimin e domosdoshëm të vet dhe të familjes së ngushtë të saj. Lirimi nga pagimi i shpenzimeve gjyqësore përfshin lirin nga pagimi i taksave gjyqësore dhe lirin nga deponimi i paradhënies për shpenzimet e dëshmitarëve, të ekspertëve të këqyrjes në vend si dhe të shpalljeve gjyqësore.”*
91. Përveç kësaj, neni 4 i Ligjit për procedurën e përmbarimit thotë që debitori është i obliguar që kreditorit të përmbarimit t’ia paguajë shpenzimet e procedurës dhe të gjitha shpenzimet e tjera të shkaktuara gjatë procedurës së përmbarimit.
92. Më tutje, duke pasur parasysh që ankuesja nuk ka vepruar sipas urdhrit të gjykatës për depozitim, i padituri/debitori i është drejtuar gjykatës me një parashtrësë, me propozim që gjykata të nxjerrë aktvendim, me të cilin do të pezullohet përmbarimi, do të shfuqizohen të gjitha veprimet e zbatuara dhe do ta obligojë znj. Gjorgjeviq t’i paguajë shpenzimet gjyqësore të procedurës për çdo seancë të mbajtur gjyqësore.
93. Neni 13, paragrafi 2 i Ligjit për procedurën përmbarimore thotë që shpenzimet në fjalë “Propozuesi i përmbarimit ka për detyrë t’i parapaguajë brenda afatit të caktuar nga organi përmbarues. Organi përmbarues do ta pezullojë përmbarimin po qe se nuk parapaguhet shpenzimet brenda afatit të tillë. Po qe se brenda afatit të dhënë nga organi përmbarues nuk parapaguhet shpenzimet për kryerjen e një veprimi konkret, atëherë nuk do të kryhet vetëm veprimi i tillë.” Në mënyrë të qartë rezultojnë se neni 13, paragrafi 2 i Ligjit për Procedurën Përmbarimore parashikon që në qoftë se brenda afatit të përcaktuar nga autoriteti përmbarues (gjykata), nuk bëhet pagesa e shpenzimeve për kryerjen e veprimeve konkrete, atëherë nuk do të kryhet vetëm një veprim i tillë. Pra, organi përmbarues ka dhënë urdhër me aktvendim të paplotfuqishëm të datës 9.9.2014, të bëhet përmbarohet deponimi, të bëhet depozitimi për kryerjen e veprimeve konkrete – rrënimin e objektit, në mënyrë që debitori i përmbarimit i cili e propozon pezullimin e përmbarimit dhe shfuqizimin e të gjitha veprimeve të ndërmarra, nuk mund të thirret në nenin 13 paragrafin 2, i cili përcakton se në qoftë se nuk bëhet parapagimi i shpenzimeve për kryerjen e veprimeve konkrete, atëherë nuk do të bëhet vetëm veprimi i tillë.

94. Më 18.2.2015, ankueses i është dorëzuar vërejtja nga ana e Gjykatës Themelore në Prizren për pagesën e taksave gjyqësore, e cila me aktvendimin e datës 9.9.2014 është liruar, sepse e njëjta pensioniste, nuk ka pasuri të tjera të patundshme dhe nuk ishte në gjendje të paguajë shumën në fjalë.
95. Gjithashtu Kushtetuta e Republikës së Kosovës në nenin 31 përcakton:
- “Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.”*
96. Avokati i Popullit konstaton se ka ardhur deri te shkelja e të drejtave të parashtruesit të ankesës për barazi para ligjit, duke marrë parasysh rrethanat që nuk është përmbaaruar vendim i formës së prerë i gjykatës, gjë që është në kundërshtim me parimet e sundimit të ligjit dhe respektimin e të drejtave të njeriut të garantuara me Kushtetutë dhe me ligje.

E drejta për një proces të rregullt brenda një afati të arsyeshëm: Neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut

97. Avokati i Popullit më tutje vëren që mospërmbaarimi i vendimit nga ana e Gjykatës dhe dështimi i organeve kompetente të Republikës së Kosovës të sigurojnë mekanizma efektivë në kuptim të përmbaarimit të vendimeve të formës së prerë, është në kundërshtim me parimin e sundimit të ligjit dhe paraqet shkelje të të drejtave themelore të njeriut të garantuara me nenin 21 të Kushtetutës. Në këto rrethana, Avokati i Popullit konstaton se mospërmbaarimi i vendimit të formës së prerë përbën shkelje në lidhje me nenin 6.1 të Konventës. Në realitet, ankuesja ankohet për faktin se ka pritur aktgjykimin e shkallës së parë të Gjykatës Themelore për gati gjashtë vjet dhe pas marrjes së aktgjykimit të shkallës së parë deri më sot i njëjti nuk është përmbaaruar. Rasti praktikisht qëndron i pa zgjidhur një kohë relativisht të gjatë dhe pikërisht kjo përbën shkeljen e të drejtës së saj për një proces të rregullt brenda një afati të arsyeshëm, siç është e garantuar me paragrafin 1 të nenit 6 të Konventës, i cili thotë:
- “Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm.” [..].*“
98. Për më tepër, Avokati i Popullit konstaton që ankueses për shkak të zvarritjes dhe mospërmbaarimit të vendimit, i është mohuar e drejta në pronën e saj.
99. Avokati i Popullit rikujton se praktika gjyqësore e Gjykatës Evropiane konstatoi se në rastin i cili përfshin përcaktimin e të drejtës civile, kohëzgjatja e procedurave zakonisht llogaritet nga koha e fillimit të procedurës gjyqësore (shih për shembull, Sienkiewicz kundër Polonisë, aktgjykimi i datës 30.9.2003) deri në kohën kur më në fund merret vendimi lidhur me rastin dhe/ose

përmbrohet aktgjykimi. (shih Vocaturo kundër Italisë (II), aktgjykimi i datës 24.5.1991).

100. Avokati i Popullit vëren se procedurat e filluara në tërësi para asokohe Gjykatës Komonale, tani Gjykatës Themelore në Prizren, më 21.7.2005, kur u ngrit padia kundër të paditurit dhe vazhdojnë edhe sot. Për këtë arsye, procedurat zgjasin gati dhjetë vjet.
101. Avokati i Popullit rikujton se në lëndën e lartpërmendur Vocaturo kundër Italisë, qeveria italiane shpjegoi që arsyeja e vonesës në procedurë ishte numri i madh i rasteve në gjykata. Në këtë rast, Gjykata konsideron se neni 6, paragrafi 1 ua imponon shteteve detyrimin t'i organizojnë sistemet e tyre ligjore në mënyrën e tillë që gjykatat t'i plotësojnë kërkesat e Konventës. Megjithatë, vonesa në punë nuk e përfshin përgjegjësinë e shteteve, me kusht që të ndërmerren me kohë masa, dhe të merren me situata të kësaj natyre (shih Milasi kundër Italisë, aktgjykimi e datës 25.6.1987. Shih gjithashtu, *Foti dhe të tjerët kundër Italisë*, aktgjykimi i datës 10.12.1982).
102. Avokati i Popullit konstaton që gjykatat kompetente kanë obligim të sigurojnë drejtësi me kohë. Në këtë kuptim, gjithashtu rikujton që neni 10 i Ligjit të procedurës kontestimore thotë se gjykatat do t'i "zhvillojnë procedurat pa vonesa të panevojshme".
103. Përveç kësaj, në rastin konkret, shteti ka detyrim të organizojë një sistem të përmbroimit të aktgjykimeve, i cili është efektiv edhe në ligj dhe në praktikë (sh. aktgjykimin Fuklev kundër Ukrainës, nr. 71186/01, paragrafi 84, i datës 7.6.2005). Pavarësisht, nëse debitori i përmbroimit është person privat apo njësi e kontrolluar nga shteti, shteti është ai që duhet t'i ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm për përmbroimin e aktgjykimit të plotfuqishëm dhe me këtë rast të sigurojë pjesëmarrjen efektive të gjithë aparatit të tij (sh. Mutatis mutandis aktgjykimi në lëndën Pini dhe të tjerët kundër Rumanisë, nr. 78028/01 dhe 78030/01, paragrafët 174-189, ECHR 2004-V (ekstraktet)).
104. Avokati i Popullit gjithashtu konstaton se gjykata është e obliguar që brenda kompetencave të veta të gjejë mekanizma efikas të natyrës përmbrouese, në kuptim të përmbrojes së detyrimeve të parapara me ligj dhe Kushtetutë. Si pasojë, e veprimeve e veta, përkatësisht me dështimet e veta për të vepruar bëhet diskriminimi, meqë palët në të njëjtën situatë nuk trajtohen në mënyrë të barabartë, siç parashihet me Kushtetutë. Do të ishte e pakuptueshme që sistemi gjyqësor i Republikës së Kosovës të lejojë që vendimi i plotfuqishëm gjyqësor të mbetet joefektiv në dëm të palës. Pra, procedurat joefektive dhe mos zbatimi i vendimeve prodhojnë efekte që na çojnë në një situatë që nuk është në përputhje me parimin e sundimit të ligjit (neni 21 i Kushtetutës), parimin të cilin autoritetet e Kosovës janë të detyruara ta respektojnë.

105. Avokati i Popullit në mënyrë të arsyeshme konsideron se i padituri është i detyruar ta lirojë pronën nga të gjithë personat dhe gjërat, t'i largojë strukturat e ndërtuara në mënyrë të paligjshme dhe pas kësaj t'ia dorëzojë pronën ankueses në cilësinë e pronarit të ligjshëm. Me vetë faktin që ankuesja në mënyrë absolute është kundër që shfrytëzuesi i pandërgjegjshëm vazhdon ta përdorë në mënyrë të paligjshme pronën, është e nevojshme ndërmarrja e të gjitha veprimeve ligjore dhe faktike për përmbarimin e vendimit të plotfuqishëm të gjykatës dhe në këtë mënyrë t'i sigurohet ankueses qasja dhe mundësia që në mënyrë të papenguar ta gëzojë e qetë pronën e saj.
106. Sa i përket këtij rasti konkret, Avokati i Popullit është i mendimit se, përkundër pretendimeve të palës përgjegjëse, procedura e përmbarimit sipas vetë natyrës së vet duhet të zgjidhet shpejt (sh. paragrafët 32 dhe 38 dhe Comingersoll S.A. kundër Portugalisë [GC], nr 35382/97, paragrafi 23, ECHR 2000-IV). Edhe pse mund të pranohet që disa procedura të përmbarimit janë më të komplikuar, Avokati i Popullit nuk e konsideron që ky rast është aq kompleks sa për ta justifikuar zvarritjen e përmbarimit.

Konstatim

107. Avokati i Popullit konstaton që autoritetet nuk i kanë ndërmarrë masat e domosdoshme për përmbarimin e aktgjykimit. Prandaj, Avokati i Popullit konstaton se për këtë arsye ka ardhur deri te shkelja e të drejtës për një gjykim të drejtë brenda një afati të arsyeshëm të garantuar me paragrafin 1 të nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

E drejta për mjete efektive juridike: neni 13 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut

108. Ankuesja ka paraqitur ankesë kundër mungesës së një mjeti juridik efektiv, në kuptim të shkeljes të së drejtës së saj për një proces të rregullt brenda një afati të arsyeshëm, të garantuar me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, që përbën shkelje të së drejtës së saj për një mjet efektiv juridik, sipas nenit 13 të Konventës, i cili thotë:

"Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare."

109. Për sa i përket zbatueshmërisë së nenit 13, Avokati i Popullit rikujton se Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut disa herë ka theksuar që vonesat e tepërta në zbatimin e drejtësisë në aspektin, kur pala nuk ka asnjë mjet ligjor në

dispozicion, përbën kërcënim të sundimit të ligjit brenda sistemit juridik vendor (shih, për shembull, Bottazzi kundër Italisë, aktgjykimi i 28.07.1999 dhe Di Mauro kundër Italisë aktgjykimi i 28.7.1999). Avokati i Popullit rikujton gjithashtu që ndonëse Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut konsideron se kërkesat për një mjet efektiv ligjor duhet të interpretohen në kuptimin që mjete juridik mund të jetë efektiv në aspektin e fushëveprimit të kufizuar të kërkimit të ndihmës thelbësore në kontekstin e caktuar (Klass dhe të tjerët kundër Gjermanisë aktgjykimi i 6 shtatorit të vitit 1978), e njëjta ka konsideruar si vijon:

“Lidhur me dështimin e cekur që të sigurohet gjykimi brenda një afati të arsyeshëm kohor [...] asnjë kualifikim thelbësor brenda fushëveprimit të nenit 13 nuk mund të dallohet. Në të kundërtën, vendi i nenit 13 në skemën e mbrojtjes të të drejtave të njeriut, të parapara në Konventë do të diskutoheshin në favor të kufizimeve të theksuara të nenit 13 dhe do të mbaheshin minimalisht. (Kudla kundër Polonisë, aktgjykimi i datës 26 tetor 2000)”.

110. Neni 13 pasqyrohet drejtpërdrejt në detyrimin e shteteve që përmes sistemeve të veta gjyqësore t'i mbrojnë të drejtat e njeriut dhe në këtë mënyrë t'i krijojnë garanci shtesë individit, gjë që do t'i siguronte atij ose asaj që këto të drejta t'i gëzojë në mënyrë efikase. Shikuar nga kjo perspektivë, e drejta e një personi për gjykim brenda një kohe të arsyeshme kohore do të jetë më pak efikase, nëse nuk ekziston asnjë mundësi që të paraqitet një ankesë te autoritet shtetërore. Dispozitat e nenit 13 i përforcojnë ato të nenit 6 (shih aktgjykimin e lartpërmendur Kudla). Për këtë arsye neni 13 garanton një mjet ankimi efikas para autoriteteve shtetërore për shkeljen e pretenduar të dispozitave të nenit 6, për përfundimin e çështjes brenda një kohe të arsyeshme. Meqë ky rast ka të bëjë me një ankesë në lidhje me kohëzgjatjen e procedurës, neni 13 i Konventës është i zbatueshëm.
111. Në kuptim të dispozitave të nenit 13 të Konventës Evropiane, Avokati i Popullit rikujton se efekti i këtij neni është që të kërkojë sigurimin e një mjete ligjor vendor që të merret me çështjen e "ankesës kontestuese" sipas Konventës dhe të japë kompensimin e duhur financiar (Kaya kundër Turqisë gjykimi i 19 shkurtit 1998.). Çdo mjeti i tillë juridik duhet të jetë efektiv në praktikë dhe në ligj (Ilhan kundër Turqisë aktgjykimi i 27 qershorit 2000.). Në lidhje me ankesën në kohëzgjatjen e procedurës, Avokati i Popullit rikujton që "mjete ligjor efektiv" në kuptim të nenit 13 të Konventës duhet të jetë në gjendje ta parandalojë shkeljen e pretenduar, ose vazhdimin e të njëjtës, ose sigurimin e kompensimit adekuat për çfarëdo shkelje që ka ndodhur tashmë (shih aktgjykimin e lartpërmendur Kudla).

112. Avokati i Popullit vëren se nuk ekziston asnjë qasje ligjore, përmes së cilës ankuesja në rastin konkret ka mund të ankohej për zvarritjen e procedurës me mundësi të realizimit të ndihmës parandaluese apo kompensuese.

Konstatim

113. Për këtë arsye, Avokati i Popullit konstaton që ka pasur shkelje të të drejtave të ankueses për mjet ligjor efektiv të garantuar me nenin 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.
114. Avokati i Popullit në kuptim të dhënësit të rekomandimit Gjykatës Themelore në Prizren në përputhje me parimin e respektimit të ligjshmërisë, me qëllimin e mirë që të përmirësojë performancën dhe të rritë legjitimitetin dhe zgjidhjen e ligjshme të këtij problemi, në bazë të të gjitha atyre që u thanë më sipër, në përputhje me nenin 135 paragrafi. 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës bën: “ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore”. Në kuptim të nenit 18, paragrafit 1.2 të Ligjit për Avokatin e Popullit, Avokati i Popullit “të tërheqë vëmendjen për rastet kur autoritetet i shkelin të drejtat e njeriut dhe të bëjë rekomandim që t’u jepet fund rasteve të tilla dhe kur është e domosdoshme të shprehë mendimin e vet mbi qëndrimet dhe reagimet e autoriteteve përkatëse në lidhje me rastet e tilla;
115. Avokati i Popullit, në bazë të të gjitha provave të bashkëngjitura dhe të mbledhura, si dhe ligjeve përkatëse, konstaton se kjo ankesë e parashtruesit është e justifikuar dhe e ligjshme. Në rastin konkret, Avokati i Popullit arriti në përfundimin se ka pasur shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut.

REKOMANDIMET E AVOKATIT TË POPULLIT

Në bazë të këtyre konstatimeve, dhe në përputhje me nenin 135, par. 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 16, paragrafi 4 dhe 8 të Ligjit Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, Avokati i Popullit rekomandon :

Gjykatën Themelore në Prizren :

- **Duke marrë parasysh vonesat e mëhershme, të sigurojë që Gjykata Themelore në Prizren në afat sa më të shkurtër të mundshëm kohor, pa vonesa të mëtejshme, të ndërmarrë masat e duhura dhe të nevojshme për ekzekutimin dhe zbatimin konsekuent të vendimit të formës së prerë të Gjykatës Komonale në Prizren P.nr.462/10, të datës 21.12.2011 me qëllim që pa vonesa të mëtejshme të mbrohet e drejta e pronës së znj. Gjorgjeviq, në**

përputhje me ligjin, si dhe normat dhe standardet në lidhje me respektimin e të drejtave të njeriut.

Këshillin Gjyqësor të Kosovës :

- **Të iniciojë përpilimin e një instrumenti ligjor që do të përbënte një mjet efektiv në kuptim të nenit 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, që siguron lehtësim në formën e parandalimit apo kompensimit lidhur me ankesat për zvarritje të procedurës gjyqësore.**
- **Të sigurohet barazia e përdorimit të gjuhëve zyrtare në të gjitha gjykatat, në mënyrë që të gjitha procedurat, dokumentet, informatat dhe dokumentet në lidhje me procedurat të lëshohen brenda një kohe të arsyeshme në gjuhën zyrtare të palëve.**

Zyrën e Prokurorit Disiplinor:

- **Zyra e Prokurorit Disiplinor të hetojë rastin që ka të bëjë me kohëzgjatjen e procedurës së përmbarimit si dhe shpërdorimin e mundshëm të detyrës nga zyrtarët përgjegjës.**

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t’u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t’i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj”) dhe nenin 28 të Ligjit Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit (“Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, . . . duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigja duhet të përmbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë”), mirësisht Ju lutemi të na informoni për veprimet që do të ndërmerrni lidhur me këtë çështje.

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit